

یادداشت

ایجاد فضای گفتمان ملی حول محور اقتصاد

حسین حقگو . کارشناس اقتصادی

● مسئله اقتصاد ایران، مسئله‌ای غامض و پیچیده است. هنوز آوار هشت سال عملکرد ناصواب و بیار بدترین «رکود تورمی» تاریخ کشور بر قامت این اقتصاد سنگینی می‌کند و آن را خمیده و شکننده ساخته است. تورم بالای ۴۰ درصد و رشد منفی هفت درصد و البته تحریم‌های بس سنگین و خردکننده. در سیاست هم البته وضع به همین‌گونه ناگوار و شاید سهمناک‌تر بوده است. جغد جنگ در آسمان میهن پروازکنان بود و انواع دشمنی‌های ناجوانمردانه منطقه‌ای و جهانی. خوشبختانه از سال ۹۲ شاهد اصلاح شرایط اقتصادی و کاهش تورم به مرز ۱۵ درصد در ماه‌های اخیر و نیز توافق ملی «برجام» و تصویب جزئیات آن در روز گذشته در مجلس بودیم. اما در چند هفته اخیر و به‌ویژه با انتشار نامه چند عضو کابینه در مورد وضعیت ناگوار بورس، فضایی ایجاد شده که اولاً روند فعلی در محیط اقتصادی کشور روندی اگر نه مطلوب، ولی قابل قبول و ناگزیر است و باید مسیر بر همین روال تداوم یابد و حتی تا فتح قله تورم تکررقمی به هر ضرب و زوری و فارغ از آسیب‌های شدید آن بر معیشت مردم و نابودی بنگاه‌های اقتصادی و بی‌کاری و تشدید تضادهای اجتماعی تداوم یابد. همچنین این‌گونه فضاسازی می‌شود که اگر کسی سخن از این دردها و جلوگیری از ورشکستگی و نابودی بنگاه‌های اقتصادی بر زبان آورد رانت‌خوار و ویژه‌خوار و بی‌سواد و البته مخالف دولت و تضعیف‌کننده این نهاد است. متأسفانه این بی‌کاری و تشدید تضادهای اجتماعی تداوم یابد. همچنین این‌گونه فضاسازی می‌شود که اگر کسی سخن از این دردها و جلوگیری از ورشکستگی و نابودی بنگاه‌های اقتصادی بر زبان آورد رانت‌خوار و ویژه‌خوار و بی‌سواد و البته مخالف دولت و تضعیف‌کننده این نهاد است. متأسفانه این دوگانه‌سازی و ایجاد فضای تضاد بین‌موافقان و مخالفان تورم و رکود یا دولت و ضددولت خواندن دوسوی یک مسئله اقتصادی، که هر دو سوی آن دل در گرو میهن و مردم دارند امکان هر گفت‌وگویی را منتفی می‌سازد. گفت‌وگویی البته واقعی نه آنچنان که نبوده‌ای اخیراً عنوان کرده «دولت اجازه دهد نقدها با عیارهای گوناگون و انگیزه‌های پرانگنده گفته و شنیده شود، اما در مسیری که خود اتخاذ کرده استوار و محکم باقی بماند» (ایران ۲۱ مهرماه ۹۴) پیداست گفت‌وگویی که یک طرف آن گوش خود را بسته و تصمیم خود را از قبل گرفته است، چگونه گفت‌وگویی است و چه نتایجی به بار خواهد آورد! خوشبختانه دولت این‌گونه مشاوره‌ها را نشنیده گرفته و چنانکه رئیس‌جمهور در سفر به مازندران وعده دادند قرار است با ارائه یک بسته اقتصادی حداقل نشان دهند خواستار تغییر وضعیت در حد توان خود است. بسته‌ای که به قول رئیس اتاق ایران حدود ۶۰ درصد خواسته‌های بخش خصوصی در آن لحاظ شده است (رسانه‌ها- ۲۰/۷/۹۴). در این مسیر به نظر می‌رسد لازم است گفت‌وگوی ملی درباره حل مسائل و مشکلات حاد اقتصادی بدون طرح تهمت و اتهام و ایجاد فضای ترس یا مجیزه‌گویی فراهم شود. سخنان شفاف و بی‌پرده روز گذشته فعالان اقتصادی در اتاق تهران می‌تواند شروع مناسبی در این مسیر باشد. آنجا که نمایندگانی از وضعیت وخیم بنگاه‌های اقتصادی و بدهی سنگین دولت به بخش خصوصی و نبود اجرای تعهدات این نهاد و..... سخن گفتند و فعالانی دیگر در بیان مضیقۀ شدید مالی دولت و وضعیت دشوار این نهاد و ریسک بالای تصمیم‌گیری خلافتانه برای تصمیم‌گیران دولتی که حاضر به شهادت در راه نظام هستند اما نمی‌توانند به واسطه بعضی اقدامات جسورانه اسیر اتهاماتی شوند و به زندان بروند و آبروی خانواده‌شان بر باد رود... گمان می‌رود این راه صحیح از مسیر یک گفت‌وگوی ملی از طریق سخن گفتن بیشتر و عام‌دولت با مردم و طرح مسائل و مشکلات گریبان‌گیر و محذوریات و... و نیز به طور خاص از طریق نهادهایی همچون «شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی» می‌گذرد که به همین منظور یعنی مفاهیم دولت و بخش خصوصی ایجاد شده است. نهادهی که به نظر می‌رسد باید در قالبی جدید بهتر و کاربردی‌تر و با نمایندگانی جدی‌تر و پیگیرتر از هر دو سو به گفت‌وگو در قالبی تخصصی بپردازند و فصل‌های مشترک دولت و بخش خصوصی را ترسیم کنند. این همکاری از آن رو اهمیت دارد که نمی‌توان از اقتصادی که از سال ۱۳۵۳ تاکنون به‌طور مستمر اسیر نرخ تورم بالا و دو رقمی و نرخ رشد پایین و پرنوسان و نیز یک دهه سوءتصمیم‌گیری‌ها و مدیریت‌ها و تحریم‌های بین‌المللی بوده انتظار داشت یکباره از جای خود برخیزد و دوبین آغاز کند. این تحول بزرگ نیازمند همکاری همکامی و بهره‌گیری از خرد جمعی در چارچوب یک گفت‌وگوی ملی حول موضوعات اقتصادی است.

کدر

یارانه مهر ۲۶ مهر واریز می‌شود

● بنابر اعلام سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، یارانه ۲۵هزار و ۵۰۰ تومانی مهرماه ساعت ۲۴روز یکشنبه ۲۶ مهر واریز می‌شود و قابل برداشت خواهد بود.

اقتصاد

بررسی وضعیت ۴صنعت بحرانی کشور در گفت‌وگو با دبیرکل خانه صنعت ایران

درد مشترک صنایع شبح سیاست است

صنایع دولتی و نیمه‌دولتی همیشه علاقه دارند بحرانی باشند

برندهای معتبر خارجی و مشارکت با شرکت‌های فعلی ایرانی برای به‌دست‌آوردن بازارهای منطقه و مشروط‌کردن ورود شرکت‌های برند به بازار ایران به شرط مشارکت با شرکت‌های داخلی، بخش بزرگی از مشکلات این صنعت حل می‌شود. صنعت دیگری که می‌توان وضعیت نسبتاً بحرانی را به آن اطلاق کرد، صنعت لوازم خانگی است. در این صنعت، تحریک تقاضای مردم مشکل بزرگی است. با بهره ۳۰ درصدی

کاهش تقاضای مردم را می‌توان وضعیت نسبی در فضای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور، مردم راحت‌تر و با خیالی آسوده وارد بازار می‌شوند و خرید می‌کنند.

● **چه زمانی بحران تمام می‌شود؟ تأثیرگذاری اجرای برجام و لغو تحریم‌ها را چه موقع در صنعت و کلیت اقتصاد خواهیم دید؟**

بعد از لغو تحریم‌ها موتورهای پیشرفته اقتصاد کشور، به حرکت درمی‌آیند. مقدار زیادی پول و سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای ورود به بخش‌های نفت، گاز، پتروشیمی و امور زیرساختی و بلندمدت، منتظر لغو تحریم‌ها هستند. چراکه به نظر، ایران استعداد این را دارد که در ۱۰ سال آینده هزار میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جذب کند و در این فرایند، شرکت‌های پایین‌دستی و کوچک کشور، تأمین‌کننده مایحتاج پروژه‌های بزرگ خواهند شد؛ آن‌وقت یک تکان بزرگ برای به حرکت‌درآوردن چرخه تولید و پرکردن ظرفیت خالی کارخانجات با استفاده مجدد از سیستم‌های مالی اعتباری و ارتباطات مالی بین بانک‌های ایرانی و خارجی، به‌خودی‌خود حل خواهد شد و به شکل امروزی نیازی به منابع داخلی نخواهیم داشت.

● **اشاره کردید که باید برجام اجرایی شود تا اقتصاد به رونق بیفتد. آیا اجرای برجام حقیقتاً می‌تواند به رونق بخشیدن به اقتصاد منجر شود؟**

اگر این راهکار در پیش گرفته و از قاجاق لوازم خانگی خارجی هم جلوگیری شود، یکی از مشکلات بزرگ این صنعت رفع خواهد شد. کمرک امارات اعلام می‌کند ۲۰ میلیارد دلار کالا به طرف ایران خارج شده اما کمرک ایران اعلام می‌کند فقط هشت میلیارد کالا از امارات وارد شده است. این ۱۲ میلیارد که تکلیفش معلوم نیست، قاجاقی می‌آید و اثرات خود را روی صنایع پرمصرف مانند لوازم خانگی، لوازم خودرو و پوشاک نشان می‌دهد. صنعت ساختمان هم دچار رکود و فعالیت آن به کمترین حد رسیده است.

● **صنایع زیادی با صنعت ساختمان ارتباط دارند، آیا رکود در این صنعت آنها را نیز بحرانی کرده است؟**

در کل صنایع مرتبط با صنعت ساختمان، در صورت عدم راه‌اندازی پروژه‌های عمرانی و بهبودنیافتن وضعیت ساخت‌وساز، قطعا دچار مشکلاتی خواهیم بود. فکر می‌کنم در اردیبهشت سال آینده، با راه‌اندازی پروژه‌های عمرانی و تحریک تقاضا از طریق سرمایه‌گذاری‌های کلان و راه‌اندازی طرح‌های بزرگ، مشکلات به حداقل برسد. مسئله قابل توجه این است که صنعت، از نظر تأمین مالی و از نظر تحریک تقاضا، در وضعیت خوبی به‌سر نمی‌برد اما از نظر نگهداری تجهیزات و تأسیسات و نیروی انسانی برای دوران خروج از بن‌بست و رکود وضعیت خوبی دارد بنابراین با تحریک تقاضا، بسیاری از مشکلات با سرعت زیادی حل خواهد شد و به‌همین‌دلیل فکر می‌کنم با کمک یکدیگر و مدیریت بهینه می‌توانیم این چند ماه سرنوشت‌ساز، که حالت برزخ صنعت کشور است، را به سلامت رد کنیم.

● **شما از مشکلات زیادی صحبت کردید، اما مهم‌ترین مشکل مشترک صنایع بحرانی‌زده چیست؟**

درد مشترک صنایع ما سیاست است. سایه و شیخ سیاست بر سر منافع اقتصادی کشور همیشه باعث می‌شود که نتوانیم تصمیمات درست اقتصادی را جلو ببریم. هر جا که باید بین معیشت مردم و به‌طور کلی اقتصاد و سیاست به عنوان گزینه مقابل یکی قربانی آرزوهای سیاستمداران شود ما اقتصاد را قربانی کرده‌ایم. همان‌طور که مقام معظم رهبری گفتند ما باید همه دست به دست هم دهیم و معیشت مردم را مورد توجه قرار دهیم نه برد و باخت سیاسی را. این رویه فکری و تئوریک باید در نظام اسلامی نهادینه شود.

● **به نظر شما بانک‌ها هم نقشی در بروز یا تشدید بحران صنایع داشته‌اند؟**

نمی‌توانیم یک‌طرفه بانک‌ها را محکوم کنیم. نظام بانکداری ما در حال حاضر نظام مبتنی بر پول و سود پول است و هیچ راهکار اعتباری‌ای را در خود معرفی نکرده است. ما در قالب بانکداری اسلامی، نظام بانکداری غیراسلامی را در کشور توسعه داده‌ایم که در آن فقط پول ارزش دارد. در این نظام بانکداری برند، اعتبار، خط اعتباری، اعتماد و قرض‌الحسنه ارزش ندارد. این نظام بانکی به بهره و پول فکر می‌کند و نمی‌تواند حامی اصلاح ساختار اقتصادی کشور باشد.

● **مدیران بانکداری بین‌المللی، اقتدا به بانکداری ژاپنی و اروپایی و با دست برداشتن از بهره‌برداری از نام اسلامی، می‌توانیم کمک بزرگی به کلیت اقتصاد کشور کنیم.**

● **اگر این نظام بانکداری ساماندهی شود، آیا تسهیلات می‌تواند مشکلی حل کند؟**

تسهیلات بانکی با بهره ۲۰ و چند درصد کمکی نمی‌کند. استفاده از خطوط اعتباری، روش‌های مدرن بانکداری، اسناد دیداری، ال‌سی داخلی، اعتباردی به

و مهجور خارج خواهیم شد و شرایطی نسبتاً آرام و غیربحرانی را تجربه می‌کنیم. حالا همه مردم منتظر این هستند که بعد از لغو تحریم‌ها چه اتفاقاتی می‌افتد. درواقع مردم منتظر رسیدن اقتصاد به سطح ایستایی هستند. وقتی اقتصاد از وضعیت بحران‌های غیرقابل پیش‌بینی خارج شود، تقاضای مردم برای فعلی هرکسی خواهد کالایی بخرد، می‌گوید: «صبر می‌کنم ببینم بعد از لغو تحریم‌ها چه می‌شود»، چراکه از نظر روانی، همه ترجیح می‌دهند پول خود را در فضایی باثبات و مطمئن خرج کنند. از این رو بعد از لغو تحریم‌ها، با به‌وجودآمدن یک آرامش نسبی در فضای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور، مردم راحت‌تر و با خیالی آسوده وارد بازار می‌شوند و خرید می‌کنند.

● **اگر این راهکار در پیش گرفته و از قاجاق لوازم خانگی خارجی هم جلوگیری شود، یکی از مشکلات بزرگ این صنعت رفع خواهد شد. کمرک امارات اعلام می‌کند ۲۰ میلیارد دلار کالا به طرف ایران خارج شده اما کمرک ایران اعلام می‌کند فقط هشت میلیارد کالا از امارات وارد شده است. این ۱۲ میلیارد که تکلیفش معلوم نیست، قاجاقی می‌آید و اثرات خود را روی صنایع پرمصرف مانند لوازم خانگی، لوازم خودرو و پوشاک نشان می‌دهد. صنعت ساختمان هم دچار رکود و فعالیت آن به کمترین حد رسیده است.**

● **صنایع زیادی با صنعت ساختمان ارتباط دارند، آیا رکود در این صنعت آنها را نیز بحرانی کرده است؟**

در کل صنایع مرتبط با صنعت ساختمان، در صورت عدم راه‌اندازی پروژه‌های عمرانی و بهبودنیافتن وضعیت ساخت‌وساز، قطعا دچار مشکلاتی خواهیم بود. فکر می‌کنم در اردیبهشت سال آینده، با راه‌اندازی پروژه‌های عمرانی و تحریک تقاضا از طریق سرمایه‌گذاری‌های کلان و راه‌اندازی طرح‌های بزرگ، مشکلات به حداقل برسد. مسئله قابل توجه این است که صنعت، از نظر تأمین مالی و از نظر تحریک تقاضا، در وضعیت خوبی به‌سر نمی‌برد اما از نظر نگهداری تجهیزات و تأسیسات و نیروی انسانی برای دوران خروج از بن‌بست و رکود وضعیت خوبی دارد بنابراین با تحریک تقاضا، بسیاری از مشکلات با سرعت زیادی حل خواهد شد و به‌همین‌دلیل فکر می‌کنم با کمک یکدیگر و مدیریت بهینه می‌توانیم این چند ماه سرنوشت‌ساز، که حالت برزخ صنعت کشور است، را به سلامت رد کنیم.

● **شما از مشکلات زیادی صحبت کردید، اما مهم‌ترین مشکل مشترک صنایع بحرانی‌زده چیست؟**

درد مشترک صنایع ما سیاست است. سایه و شیخ سیاست بر سر منافع اقتصادی کشور همیشه باعث می‌شود که نتوانیم تصمیمات درست اقتصادی را جلو ببریم. هر جا که باید بین معیشت مردم و به‌طور کلی اقتصاد و سیاست به عنوان گزینه مقابل یکی قربانی آرزوهای سیاستمداران شود ما اقتصاد را قربانی کرده‌ایم. همان‌طور که مقام معظم رهبری گفتند ما باید همه دست به دست هم دهیم و معیشت مردم را مورد توجه قرار دهیم نه برد و باخت سیاسی را. این رویه فکری و تئوریک باید در نظام اسلامی نهادینه شود.

● **به نظر شما بانک‌ها هم نقشی در بروز یا تشدید بحران صنایع داشته‌اند؟**

نمی‌توانیم یک‌طرفه بانک‌ها را محکوم کنیم. نظام بانکداری ما در حال حاضر نظام مبتنی بر پول و سود پول است و هیچ راهکار اعتباری‌ای را در خود معرفی نکرده است. ما در قالب بانکداری اسلامی، نظام بانکداری غیراسلامی را در کشور توسعه داده‌ایم که در آن فقط پول ارزش دارد. در این نظام بانکداری برند، اعتبار، خط اعتباری، اعتماد و قرض‌الحسنه ارزش ندارد. این نظام بانکی به بهره و پول فکر می‌کند و نمی‌تواند حامی اصلاح ساختار اقتصادی کشور باشد.

● **مدیران بانکداری بین‌المللی، اقتدا به بانکداری ژاپنی و اروپایی و با دست برداشتن از بهره‌برداری از نام اسلامی، می‌توانیم کمک بزرگی به کلیت اقتصاد کشور کنیم.**

● **اگر این نظام بانکداری ساماندهی شود، آیا تسهیلات می‌تواند مشکلی حل کند؟**

تسهیلات بانکی با بهره ۲۰ و چند درصد کمکی نمی‌کند. استفاده از خطوط اعتباری، روش‌های مدرن بانکداری، اسناد دیداری، ال‌سی داخلی، اعتباردی به

GENERAL
Air Conditioning Systems

YAZAKI
Absorption Chillers

GREE
Making Better Air Conditioners

HITACHI
Inspire the Next

VIEßMANN
climate of innovation

Vaillant

KUKEN
Cooling Tower

UNIFLAIR
Precision Air Conditioning

NIA
شرکت تهویه نیا
NIA AIR CONDITIONING CO.
www.nia.ir

شما را به بازدید از غرفه شرکت تهویه نیا در سالن ۳۵ دعوت می‌نماییم

مکان: محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران

تاریخ: ۲۵ لغایت ۲۸ مهر ۱۳۹۴

ساعت بازدید: ۹ لغایت ۱۷

خبر

وزیر راه و شهرسازی:

ایجاد محبوبیت با «جیب دیگری» غیر اخلاقی است

● **شرق:** وزیر راه و شهرسازی با بیان اگر اینکه بخواهیم با جیب دیگری محبوبیت دولتی ایجاد کنیم کاری غیر اخلاقی است، گفت: نمی‌توان سوانح رانندگی را با دستورالعمل اداری کم کرد. به گزارش سایت وزارت راه و شهرسازی، عباس آخوندی بیان اینکه نمی‌توان سوانح رانندگی را با دستورالعمل و پروکراسی اداری کم کرد، اظهار کرد: همه صنوف دست‌اندرکار ایمنی رانندگی و حتی خود مردم باید در این زمینه کاری کنند تا موضوع کاهش سوانح رانندگی به یک جریان اجتماعی تبدیل شود. وی افزود: این‌که بگویم پلیس هر کاری می‌خواهد بکند، وزارت راه و شهرسازی کارهای خودش را انجام دهد و سایر دستگاه‌ها نیز بر همین منوال فعالیت کنند، اظهارات اشتباهی است. همه این دستگاه‌ها باید با همکاری یکدیگر به افزایش ایمنی رانندگی کمک کنند. این کار را در جلسات متعددی که در کمیسیون ایمنی راه‌ها برگزار شده است انجام داده‌ایم و هماهنگی میان وزارت راه و شهرسازی، اورژانس، پلیس راه، هلال‌احمر قابل مقایسه با سه سال قبل نیست. آخوندی با تأکید بر این‌که مهم‌ترین نتیجه این هماهنگی باید اثرگذاری بر رفتارهای رانندگان باشد، اظهار کرد: من به مشکلات شرکت‌های بیمه و متولیان صنعت بیمه کشور در بخش بیمه خودرو کاملاً واقفم؛ خوب می‌فهمم که دست کردن در جیب بیمه‌ها و پزدادن با آن برای شرکت‌های بیمه و متولیان صنعت بیمه کشور، این‌که مردم نه قابل قبول است و نه اخلاقی. این‌که بخواهیم با جیب دیگری محبوبیت دولتی ایجاد کنیم کاری غیر اخلاقی است. وی افزود: این‌گونه اقدامات فسادزا و بی‌خاصیت است؛ انتظارم از شرکت‌های بیمه برای اصلاح جاده‌ها «صفر» است و هیچ انتظار مادی ندارم؛ فقط و فقط به‌دنبال تغییر رفتار در رانندگان و همه دست‌اندرکاران ایمنی حمل‌ونقل هستم. اساساً این‌که سیستم‌هایی می‌گویند دو درصد یا سه درصد یا هفت درصد از درآمد بیمه‌ها یا وزارت راه و شهرسازی اختصاص یابد، کار بی‌پوده‌ای است. وزیر راه و شهرسازی با اشاره به برخی قوانین و مصوبات که تغییر رفتار رانندگان را منوط به کسر درصدی از درآمدهای بیمه می‌داند، بیان کرد: من با این‌گونه قوانین مخالفم و حتی در هیأت دولت نیز با دیگر واکدار می‌شود، مخالفت می‌کنم.